

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ___ ” _____ 2019 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 6030508 «Фінанси та кредит»
за спеціалізацією «Банківська справа»

на тему:
**«ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗОЛОТОВАЛЮТНИХ
РЕЗЕРВІВ НБУ»**

Виконавець:

студентка 41 групи факультету фінансів та
банківської справи

Гачик Тетяна Віталіївна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст.викладач

Гаркуша Юлія Олександрівна

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ: ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗОЛОТОВАЛЮТНИХ РЕЗЕРВІВ	7
1.1 Теоретичні основи формування та використання золотовалютних резервів центрального банку країни	7
1.2. Правовий режим процесу формування та використання золотовалютних резервів	14
Висновки до першого розділу.....	22
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СТАНУ ЗОЛОТОВАЛЮТНИХ РЕЗЕРВІВ УКРАЇНИ	24
2.1. Аналіз структури та динаміки золотовалютних резервів НБУ	24
2.2. Оцінка валютних інтервенцій НБУ	32
2.3. Аналіз достатності золотовалютних резервів України.....	37
Висновки до розділу 2	46
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗОЛОТОВАЛЮТНИХ РЕЗЕРВІВ	48
3.1 Зарубіжний досвід формування та використання золотовалютних резервів центральних банків	48
3.2. Проблеми та шляхи вирішення процесу формування та використання золотовалютних резервів НБУ
54	
Висновок до розділу 3.....	59
ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	69

АНОТАЦІЯ

Гачик Т.В.«Формування та використання золотовалютних резервів НБУ»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 6030508 «Фінанси і кредит» за спеціалізацією «Банківська справа».

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019

У роботі наведено теоретичні аспекти, що стосуються даної теми, а також охарактеризовано правовий режим формування та використання золотовалютних резервів НБУ; проведено аналіз складу, динаміки та структури ЗВР, валютних інтервенцій НБУ, а також досліджено достатність золотовалютних резервів за різними критеріями; проаналізовано світовий досвід формування та використання ЗВР, визначено проблеми, що виникають у цих процесах.

Розроблені теоретичні та практичні положення, що ґрунтуються на міжнародному досвіді, можуть бути використані Національним банком України для формування та використання золотовалютних резервів.

Під час проведення дослідження використовувалися методи: узагальнення та систематизація; порівняння.

Ключові слова: золотовалютні резерви, Національний банк України, платіжний баланс, курсова стабільність, валютний контроль, оптимальний рівень валютних резервів, фінансова криза, іноземні інвестиції, резервна валюта, критерій оптимальності, центральний банк, диверсифікація золотовалютних резервів, долар США, євро, монетарне золото, експорт, імпорт, зовнішній борг, валютні інтервенції.

ANNOTATION

Hachik T. «The formation and usage of the NBU`s foreign exchange reserves»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 6030508

"Finansi i credit"

for the educational program «Bankivska right»

Odessa National Economics University. - Odessa, 2019

The work has induced theoretical aspects that are given to them by those, and also described the legal regime for the formation of a new gold and foreign currency reserves of the NBU; an analysis of the warehouse, the dynamics and the structure of the gold reserves, foreign exchange intermediaries of the National Bank of Ukraine, and the availability of gold and foreign reserves for the performance of the criteria; An analysis has been carried out of the final form of the equipment and the gold reserves of the gold reserves, assigned to problems that affect the processes.

Conclusions are drawn theoretical and practical position, which is organized on the international forum, can be purchased by the National Bank of Ukraine for the formation of that gold-currency reserve.

First hour of the follow-up method of monitoring: sampling and systematization; equations.

Key words: gold reserves, National Bank of Ukraine, payment of funds , export, import, calling borg, currency intervents, reserve currency, criteria optimal, central bank, gold and currency reserves, USD, Euro, monetary gold, export, import, , internal debt, foreign exchange interventions.

ВСТУП

Актуальність теми.

У сучасному інтегрованому суспільстві економіки країн тісно пов'язані одна з одною. Міжнародні торгово-економічні та фінансовокредитні відносини потребують наявності інструмента їх регулювання. Створення золотовалютних резервів країни є однією з необхідних умов існування і функціонування будь-якої держави, оскільки вони забезпечують виконання ряду найважливіших завдань: дають можливість проводити незалежну від зовнішніх чинників грошово-кредитну політику шляхом стабілізації і регулювання курсу національної валюти. Правильний вибір структури золотовалютних резервів, оптимізація її є найважливішим завданням для Національного банку України в умовах нестабільності світової валютної системи і значного впливу на Україну ризиків світового масштабу.

В умовах трансформації економічних процесів в Україні та стрімкого розвитку банківського сектору в Україні великого значення набуває зростання ролі центрального банку як регулятора валютних відносин і провідника грошовокредитної й валютної політики країни. Одним з головних завдань державного валютного регулювання є управління золотовалютними резервами, які призначені для здійснення міжнародних розрахунків, виплат зовнішнього боргу країни та проведення валютних інтервенцій з метою регулювання курсу національної грошової одиниці. Проте, як свідчить світовий досвід, недостатня увага центральних банків до питань управління золотовалютними резервами може призвести до значних фінансових втрат, які не тільки зменшують обсяги офіційних резервів, але й негативно впливають на авторитет центрального банку. На сьогодні актуальність цього питання значно підвищується й у зв'язку з розвитком світового фінансового ринку, зростанням складності сучасних фінансових інструментів та підвищення рівня ризиків. Для більшості центральних банків країн постає

питання щодо зміни структури своїх офіційних резервів та перегляду ролі золотого запасу.

Метою кваліфікаційної роботи є визначення та поглиблене дослідження теоретичних аспектів, пов'язаних із золотовалютними резервами; розкриття сутності золотовалютних резервів, їх ознак, ролі, призначення, функцій, завдань, достатності обсягу, проблем, факторів, що впливають на їхні обсяги, структуру та джерела їх поповнення.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- Проаналізувати склад та структуру золотовалютних резервів НБУ;
- дати оцінку валютним інтервенціям НБУ;
- визначити адекватність обсягів золотовалютних резервів України;
- проаналізувати світові тенденції формування та використання золотовалютних резервів;
- розробити рекомендації для вдосконалення процесу формування та використання золотовалютних резервів.

Об'єктом дослідження процес формування та використання золотовалютних резервів НБУ.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади процесів формування та використання золотовалютних резервів НБУ.

Методи дослідження. У дипломній роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме: методи аналізу та синтезу, метод порівняння, табличний метод, метод коефіцієнтів та методи графічного зображення, статистичні методи.

Інформаційну базу дослідження становлять нормативно-законодавчі акти України, які регулюють діяльність НБУ, інструкції та положення НБУ, наукові публікації вітчизняних і закордонних учених, матеріали наукових конференцій, дані звітності міжнародних фінансових організацій, офіційних статистичних збірників.

ВИСНОВКИ

Проведений аналіз стану золотовалютних резервів дозволяє зробити деякі методологічні узагальнення.

1. Золотовалютні резерви — це запаси іноземних фінансових активів та золота, які належать державі, перебувають у розпорядженні органів грошовокредитного регулювання і можуть бути використані на регулятивні та інші потреби, що мають загальноекономічне значення. Ці потреби визначають цілі накопичення ЗВР.

2. Використовувати золотовалютні резерви має право виключно Національний банк України на такі цілі: для обслуговування зовнішнього боргу країни як перед урядовими установами, так і фінансовими структурами інших держав та міжнародних фінансових організацій; з метою підтримки курсової стабільності шляхом проведення інтервенцій на валютному ринку; покриття дефіциту платіжного балансу; для забезпечення платоспроможності держави; здійснення міжнародних розрахунків та платежів.

3. Дослідження формування та використання золотовалютних резервів взагалі та накопичення і використання резервної валюти як їх складової, зокрема, свідчать про подвійну природу правового режиму резервної валюти. Подвійна природа правового режиму резервної валюти обумовлюється специфічним методом правового регулювання валютних правовідносин. Внаслідок чого його можна визначити як спеціальний правовий режим, що заснований на загальнодозвільних засадах і обмежений дозвільним типом правового регулювання.

4. Характерною особливістю зміни обсягів золотовалютних резервів України є її залежність від траншів стабілізаційного кредиту, отриманих від МВФ. Хоча отримані кошти надовго не залишаються в структурі резервів, вони обумовлюють «стрибки» обсягів резервів у момент їх отримання.

5. У валютній структурі золотовалютних резервів відсутня значно переважає долар США, його показник наближується до 80% загального обсягу резервів, що становить певну загрозу у вигляді втрат у разі

девальвації долара відносно інших валют, тобто виникає валютний ризик. На наш погляд, необхідно диверсифікувати резерви таким чином, щоб зменшити питому вагу долар США та збільшити, наприклад питому вагу євро та китайського юаня, оскільки саме у цих двох напрямках сьогодні Україна активно проводить політику.

6.Обсяги золотовалютних резервів на сьогоднішній момент не є достатніми для забезпечення потреб економіки на даному етапі розвитку.

7.Золотовалютні резерви, знаходячись в розпорядженні НБУ мають так званий «життєвий цикл», який складається з формування, зберігання та використання золотовалютних резервів.

8.Джерелами поповнення золотовалютних резервів виступають власні кошти та залучені. До власних можемо віднести:

- позитивне сальдо валютних інтервенцій
- частина пробутку до розподілу
- доходи від операцій з іноземною валютою
- доходи від операцій з банківськими металами
- застосування валютних обмежень
- профіцит платіжного балансу

До залучених відносять:

-залучення Національним банком України валютних коштів від міжнародних фінансових організацій, центральних банків іноземних держав та інших кредиторів.

9. Враховуючи функції, які виконують офіційні резерви та специфіку фінансового стану країн, фахівцями було розроблено та реалізовано на практиці критерії оптимальності суми резервів, а саме: критерії покриття імпорту, Гвідотті (Аргентина), Грінспена (США).

10. Національна валюта України (гривня) досить слабка, тому більша частина золотовалютних резервів складається з цінних паперів, валюти та депозитів (в іноземній валюті), резервних позицій МВФ, СПЗ та монетарного золота.

11. Структурні компоненти золотовалютних резервів не є диверсифікованими, внаслідок чого виникають різного роду ризики, зокрема, валютні.

12. Сьогодні структура резервів центральних банків значною мірою визначається оцінкою перспектив економічного розвитку США та Західної Європи, що впливає на частку, відповідно, долара і євро у складі золотовалютних резервів.

13. Найбільш значущим компонентом ЗВР в умовах нестабільної світової економічної ситуації стає золото. На жаль, золота у наших золотовалютних резервах занадто мало. В принципі структура золотовалютних резервів відповідає сьогоденним реаліям, інша справа, що обсяги досить малі для такої країни, як Україна. Але, не дивлячись на це, за великим рахунком, золото для держав і людей все більше стає свого роду захистом від різних валютних ризиків, і резервним активом, непередбачених потрясінь. Відомо, що всі інші товари в процесі споживання зникають. Золото не втрачає своїх фізичних властивостей і може бути легко перетворено з метою використання в монетарних цілях.

14. Недоліком системи звітності НБУ щодо використання золотовалютних резервів є те, що інформація щодо розміщення резервів є закритою, що становить з одного боку виробничу таємницю, а з іншого – суперечить прозорості.

15. Таким чином, основними завданнями центрального банку у формуванні оптимальної структури офіційних золотовалютних резервів за складом валютних активів, включених до них, є: • забезпечення відповідності структури золотовалютних резервів спрямуванню платежів за зовнішньоекономічними операціями й обслуговуванню зовнішнього боргу країни; • недопущення знецінення резервних активів унаслідок коливання курсів різних іноземних валют, що входять до їх складу; • забезпечення за можливістю прийняттого рівня дохідності вкладень, розміщених у валютних активах, при мінімальному ризику.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дзюблюк О.В. Валютна політика : підручник / О.В. Дзюблюк. – К. : Знання, 2007. – 422 с.
2. Стельмах В.С. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / В.С. Стельмах. – К. : Центр наукових досліджень НБУ, 2009. – 404 с.
3. Центральний банк та грошово-кредитна політика : підручник / А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна, М.І. Савлук та ін. – К. : КНЕУ, 2005. – 556 с.
4. Косова Т.Д. Центральний банк і грошово-кредитна політика / Т.Д. Косова, О.О. Папаїка та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 328 с.
5. Balance of payments and international investment position manual. Sixth Edition. Washington, D.C., 2009. – International Monetary Fund. – 351 p. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/bpm6.pdf>
6. Карбау Р. Міжнародна економіка / Р. Карбау. – Суми: Козацький вал, 2004. – 652 с.
7. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. — [6-те вид., перероб. і доп.] — К. : КНЕУ, 2011. — 589 с.
8. Романишин В.О. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посіб. / [Романишин В.О., Уманців Ю.М.]. – К. : Атіка, 2005. – 480 с.
9. Підручник / Кол. авт.: А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна, М. І. Савлук та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза і канд. екон. наук, доц. М. Ф. Пуховкіної. — К.: КНЕУ, 2005. — 556 с.
10. Старинський М.В. Правовий режим золота як об'єкта валютних правовідносин / М.В. Старинський // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2014. - №27. – С.187 – 191.
11. Про Національний банк України [Електронний ресурс] : Закон України від 20 трав. 1999 р. № 679-XIV, зі змінами і допов. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

12. Старинський М.В. Правовий режим резервної валюти за законодавством України / М.В. Старинський // Фінансове право. – 2015. - №5. – С.194-198.

13. Король М.М., Лапа І.В. Теоретичні основи формування та управління золотовалютними резервами – [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/21_1_2018ua/29.pdf

14. Шемет Т.С., Діндял Т.А. Питання формування оптимальної структури золотовалютних резервів України. International Scientific Journal. 2014. № 11. С.29-32.

15. Діндял Т.А., Чинники структури офіційних золотовалютних резервів. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://www.inter-nauka.com/issues/conf2014/20november/20/>.

16. Про затвердження Стратегії валютних інтервенцій Національного банку України на 2016 - 2020 роки. Рішення, затверджене від 06.09.2016 № 261-рш. URL: <http://www.rada.gov.ua>

17. Сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://minfin.com.ua>

18. Офіційний сайт Національного банку України. – Електронний ресурс . – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>

19. Бреславська О.І. Золотовалютні резерви України: джерела поповнення та ефективність управління. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». 2014. №27. – С. 63–68.

20. Лунін О. Б. Управління золотовалютними резервами Національного банку України : автореф. дис.на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.04.01 “Фінанси, грошовий обіг і кредит” / О. Б. Лунін. – К., 2001. – 20 с.

21. Марена Т. Особливості формування та розподілу світових золотовалютних резервів в сучасних умовах / Т. Марена // Вісник Донецького національного університету. Серія “Економіка і право”. – 2009. – Вип. 1. – С. 387–394.

22. Кузнецов А.М., Деркач Ю.Б. Вплив валютної лібералізації на формування золотовалютних резервів України. Економіка і суспільство. 2019. 20. С. 650-656.

23. Nugée, J. Foreign exchange reserves management. Handbook in central banking no. 19. - Centre for central banking studies, Bank of England. - 2004. – Mode of access: <http://www.bankofengland.co.uk/education/ccbs/handbooks/pdf/ccbshbl9.pdf>

24. Козюк В. В. Монетарні засади глобальної фінансової стабільності : монографія. Тернопіль: ТНЕУ, “Економічна думка”, 2009. – 728 с.

25. Obstfeld M. Globalization and Macroeconomics // NBER Reporter. - Fall 2000. – Mode of access: <http://www.nber.org/reporter/fall00/obstfeld.html>

26. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.worldbank.org/indicator/all>

27. А.Т. Ковальчук, А.В. Матіос. Валютні резерви: проблеми формування, розміщення та використання. Електронний ресурс – Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/45363/03-Kovalchuk.pdf?sequence=1>

28. Офіційний сайт міжнародного валютного фонду. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://data.imf.org/>

29. Федулова С.Ф.. Анализ динамики и структуры международных резервов стран мира. Вестник Удмуртского университета. 2018. №1. С. 61- 65

30. Мотричук І.В. Проблеми Національного банку України в сфері формування золотовалютних резервів. Електронний ресурс – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/5504/Motrychuk%20IV.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

31. Вінницький С.І. Організаційні аспекти управління золотовалютними резервами. Інноваційна економіка. 2014. № 3 (52). С. 217-223.

32. Діндял Т.А., Чинники структури офіційних золотовалютних резервів. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://www.inter-nauka.com/issues/conf2014/20november/20/>.

33.Гоблик В.В., Дем'ян Я.Ю. Роль золотого запасу в забезпеченні сталого економічного розвитку України. Електронний ресурс .Режим доступу: fkd.org.ua/article/download/107679/124942

34. Лупін О.Б. Нові фінансові інструменти в управлінні золотовалютними резервами НБУ // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Т. 9: Збірник наукових праць: Наукове видання. – Суми: Мрія-1 ЛТД; УАБС, 2004. – С. 24-30.

35.Гаряга Л.О. Нестабільність валютного курсу в Україні. Вісник соціально-економічних досліджень; за ред. М.І. Зверькова (гол. ред.) та ін. 2015. Вип. 2. № 57. С. 43–50.

36.Черкашина К.Ф., Бур І.С. Тенденції валютного ринку України. Інфраструктура ринку. 2017. № 5. С. 186–189.

37.Аналітичний огляд валютного ринку України. URL: <http://urik.com.ua>

38.Журавка Ф.О. Проблемні аспекти вибору резервної валюти при формуванні та управлінні золотовалютними резервами: світові тенденції та Україна / Ф.О. Журавка // Вісник СевДТУ : збірник наукових праць. – Випуск 92 "Економіка і фінанси". – Севастополь: Вид-во СевНТУ, 2008. – С. 72–77.

39.Вожжов А. Україна в новій архітектурі світової валютної системи / А.Вожжов, О.Білоусов // Вісник НБУ. – 2011. – №8. – с. 24-29.

40.Золотухина Т. К вопросу об определении уровня достаточности официальных золотовалютных резервов / Т. Золотухина // Вопросы экономики. – 2002. – № 3. – С. 31–50.

41.Унковская Т. Как остановить девальвационный торнадо / Т. Унковская // Газета «Зеркало недели». – 2014. – № 47.

42.Чабаненко І. Золотовалютні резерви: проблеми формування та управління / І.Чабаненко, В.Фіногєєва // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. – Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2012. – Вип. 2, Т. 1. – 217 с.

43. Аксьонов Д. Управління золотовалютними резервами в зарубіжних країнах [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.ufin.com.ua/analit_mat/drn/053.htm 2. Аникин А.В. Золото / Аникин А.В. — М.: "Международные отношения", 1984. — 368 с. 3.

44. Декрет Кабінету Міністрів України "Про систему валютного регулювання і валютний контроль" / від 19.02.1993 № 15/93. 4. Дзюблюк О.В. Валютна політика. — К.: Знання, 2007. — 423 с. 5. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Редкол.: Мої черний С.В. (відп. ред.) та ін. — Т. 3. — К.: Видавничий центр "Академія", 2002. — 619 с. 6.

45. Журавка, Ф.О. Валютна політика в умовах трансформаційних змін економіки України [Електронний ресурс]: монографія / Режим доступу: http://lib.uabs.edu.ua/library/Books_academy/807_2008.pdf 7.

46. Ковальчук Н.І. Золотовалютні резерви в контексті національної безпеки [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/nauka/law/2008_77/19_kovalchuk_ni.PDF 8.

47. Козловський Р. Світові тенденції акумуляції та використання міжнародних золотовалютних резервів www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gev/2010_2/WORLD_ECONOMY_AND_INTERNATIONAL/002.pdf

48. Колісник В. Золотовалютні резерви України та економічна безпека держави: законодавче врегулювання // Право України. — 2001. — № 8. — С. 61—64. 11.

49. Наговицин А.Г. Валютная политика А.Г.Наговицин. — М.: Экзамен, 2000. — 512 с.

50. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу/ За редакцією О.І. Рогача. К.: "Либідь". — 2006. — С. 56.

51. Reform of the International Monetary and Financial System. Trade and Development Report. Chapter IV [Electronic resource]. — 2009. — Way of access: http://unctad.org/en/docs/tdr2009ch4_en.pdf

52. Report of the Commission of Experts of the President of the United Nations General Assembly on Reforms of International Monetary and Financial

53. System [Electronic resource]. – 2009. – Way of access: <http://www.un.org/ga/president/63/interactive/financialcrisis/PreliminaryReport210509.pdf>

54. Palais-Royal Initiative. Reform of the International Monetary System: A Cooperative Approach for the Twenty First Century. – Paris, 2011. – 23 p.

55. Репко М., Кашко О., Піонтківська І. Міжнародний досвід лібералізації руху капіталу. Вісник Національного банку України. 2016. № 235. С. 26–42.

56. Барановський О. Філософія безпеки : монографія. Київ : УБС НБУ, 2014. 831 с.

57. Мелих О. Валютно-курсова політика та її вплив на фінансову безпеку держави / О. Мелих // Вісник НБУ. 2008. № 8. С. 50–53.

58. Вірт М. Я. Регулювання валютного курсу та його оптимальний режим для України / М.Я. Вірт, П.О. Куцик // Науковий вісник НЛТУ України. 2011. № 21.3. С. 157–163.

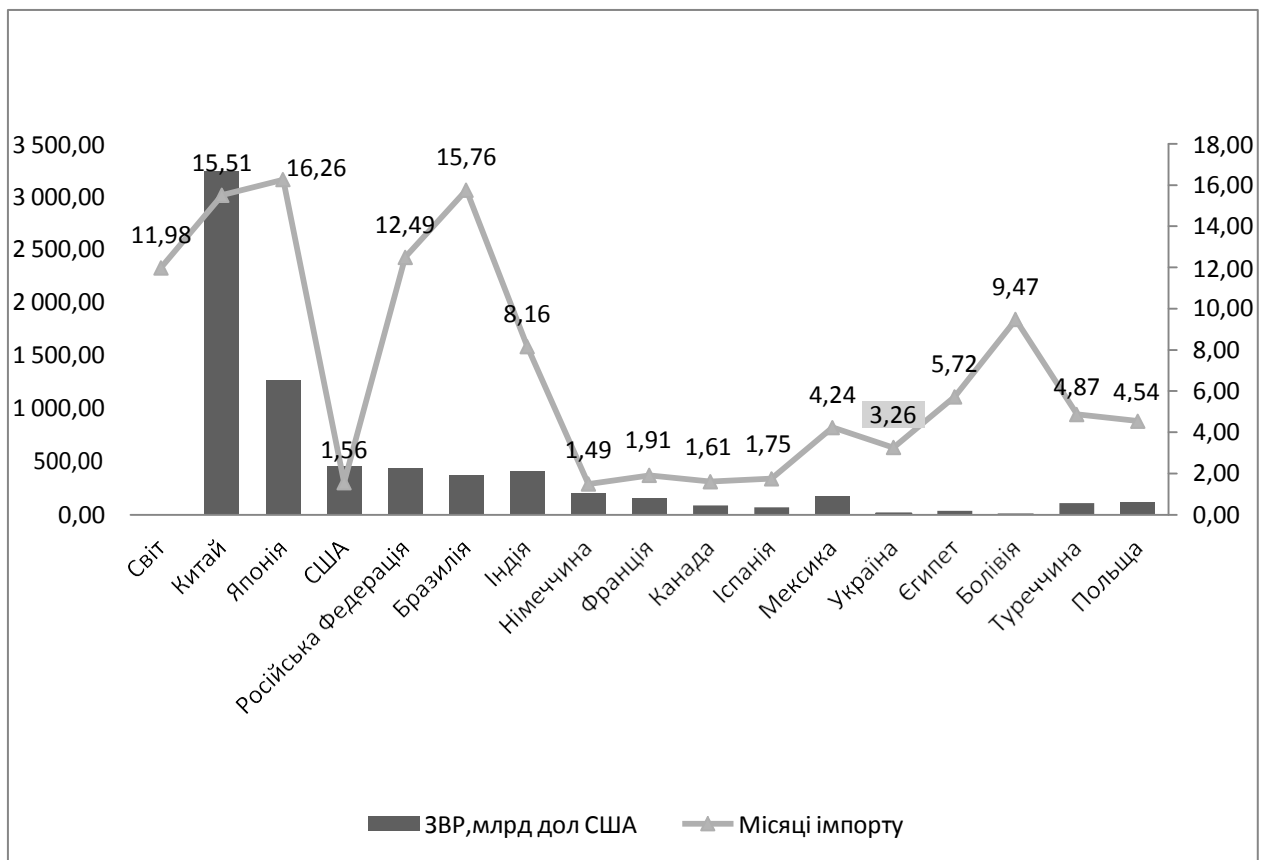
59. Лупін О. Ефективність управління золотовалютними резервами Національного банку України / О. Лупін // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2001. – № 5. – С. 10–23.

60. Крупка М.І. Валютно-курсова політика України: монографія/ [М.І. Крупка, М.І. Кульчицький, Н.В. Жмурко, Д.В. Ванькович]. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 366 с

ДОДАТКИ

Додаток А

Золотовалютні резерви та ВВП країн світу станом на 01.01.2019 року

Структура золотовалютних резервів деяких країн світу на 01.01.2019 р.

